



**Opinia do ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa
oraz ustawy o opłacie skarbowej
(druk nr 483)**

I. Cel i przedmiot ustawy

Opiniowana ustawa ma na celu uproszczenie zasad składania deklaracji podatkowych za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Zgodnie z przedmiotową ustawą podatnik lub płatnik zamierzający składać deklarację w formie elektronicznej nie będzie musiał zawiadamiać wcześniej o tym fakcie naczelnika urzędu skarbowego.

Nowelizacja pozostawia możliwość podpisywania przez pełnomocnika, złożonej za pośrednictwem internetu, deklaracji podatkowej. W tym zakresie ustawa zakłada, że pełnomocnictwo oraz zawiadomienie o odwołaniu tego pełnomocnictwa, podatnik, płatnik lub inkasent składa naczelnikowi urzędu skarbowego właściwemu w sprawach ewidencji podatników i płatników. Wzór pełnomocnictwa oraz wzór zawiadomienia o odwołaniu pełnomocnictwa określi, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw finansów publicznych.

Ustawa ma wejść w życie z dniem ogłoszenia.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił opiniowaną ustawę na 37. posiedzeniu w dniu 5 marca 2009 r. w oparciu o przedłożenie rządowe. Projekt stanowił przedmiot prac sejmowej Komisji Finansów Publicznych. Komisja, po rozpatrzeniu projektu wprowadziła do niego poprawki o charakterze redakcyjnym. W trakcie drugiego czytania, nie zostały zgłoszone nowe poprawki. Ustawa została uchwalona w brzmieniu zaproponowanym przez komisję.

III. Uwaga ogólna

Termin złożenia deklaracji podatkowych w zeznaniu rocznym w podatku dochodowym od osób prawnych upływa, co do zasady, w dniu 31 marca 2009 r., a w podatku dochodowym

od osób fizycznych w dniu 30 kwietnia 2009 r. Mając na uwadze powyższe projektodawcy określili termin wejścia w życie opiniowanej ustawy na dzień jej ogłoszenia.

Należy pamiętać, że minimalny standard terminu wejścia w życie ustawy określa art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych przewidujący, jako zasadniczy, czternastodniowy okres *vacatio legis*. Wyjątki od tej zasady określa art. 4 ust. 2 powołanej ustawy, zgodnie z którym w uzasadnionych przypadkach akty normatywne mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż czternaście dni, a jeżeli ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, dniem wejścia w życie może być dzień ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym.

W uzasadnieniu do ustawy projektodawcy wskazują, że "brak *vacatio legis* jest uzasadniony potrzebą uproszczenia i informatyzacji kontaktów obywateli z administracją, a tym samym wejście w życie ustawy z dniem ogłoszenia leży w interesie publicznym i nie narusza zasad demokratycznego państwa prawa. Ustawa nie nakłada też żadnych nowych obowiązków lub danin publicznych. (...) Wejście w życie ustawy po ww. terminach (31 marca i 30 kwietnia 2009 r.) nie zrealizuje głównego celu ustawy, jakim jest upowszechnienie (elektronicznej) formy składania deklaracji, w odniesieniu do zeznań rocznych w podatkach dochodowych składanych za 2008 r."

Przyczyny wprowadzenia nowelizacji z dniem ogłoszenia podniesione w uzasadnieniu, przestają być wystarczające w świetle realnych terminów wejścia w życie tej nowelizacji (rozpatrzenie ustawy przez Senat, w najbliższym możliwym terminie i ewentualne przyjęcie jej bez poprawek nie kończy procesu legislacyjnego, pozostaje jeszcze podpisanie ustawy przez Prezydenta i publikacja w dzienniku urzędowym, co teoretycznie może nastąpić nawet w połowie kwietnia). Stąd też części beneficjentów nowej regulacji (składający deklaracje podatkowe na podstawie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych) może nawet nie skorzystać z dobrodziejstw tej regulacji, a kolejna część (składający deklaracje podatkowe na podstawie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych) będzie objęta możliwością rozliczenia się na nowych zasadach w znacznie ograniczonym zakresie czasowym. Wobec powyższego ustawa może nie spełnić zasadniczego celu założonego przez ustawodawcę – upowszechnienia elektronicznej formy składania deklaracji w podatkach dochodowych za 2008 r.

Szymon Giderewicz

Legislator